Lietas Nr. C36040117
Lietas arhīva Nr. C-0401-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsu rajona tiesa
tiesnesis A. Jēkabsons

2017.gada 22.maijā izskatīja rakstveida procesā Talsos, K.Mīlenbaha ielā 2, civillietu **/pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu**. Tiesa

konstatēja:

/pers. A/(turpmāk - prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/(turpmāk - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu meitas /pers. C/ uzturam.

Prasībā norādīts, ka kopdzīvē ar atbildētāju prasītājai 2014.gada 4.augustā dzimusi meita /pers. C/. Prasītājas kopdzīve ar atbildētāju ir izirusi. 2016.gada 6.jūlijā starp pusēm tika noslēgta vienošanās, ka atbildētājs maksā prasītājai uzturlīdzekļus meitas uzturam ik mēnesi 120,00 apmērā, bet ne mazāk kā 30% apmērā no MK noteiktās minimālās mēnešalgas, līdz katra mēneša 10.datumam. 2016.gada 11.oktobrī Talsu rajona tiesa pieņēma lēmumu lietā par pagaidu aizsardzību pret vardarbību. Līdz 2016.gada beigām atbildētājs šo vienošanos pildīja, bet no 2017.gada atbildētājs vienošanos nepilda. Tā, 2017.gada janvārī atbildētājs samaksāja uzturlīdzekļus vienošanās noteiktajā apmērā - EUR 120,00, bet ar termiņa kavējumu - izdarīja to 16.01.2017. Toties 2017.gada februāra mēnesī atbildētājs uzturlīdzekļus meitas uzturam neieskaitīja vispār. Prasītāja uzskata, ka šādi atbildētājs izrāda pret prasītāju ekonomisku vardarbību ar mērķi pasliktināt prasītājas materiālos apstākļus tiesāšanās laikā. Prasītāja ir gatava saņemt mazākus uzturlīdzekļus, tas ir, valsts noteiktos, jo apzinās, ka tad viņa nebūs pakļauta atbildētāja iegribām un pazemojumiem. Tā kā atbildētājs nepilda jau pirms tiesas noslēgtu vienošanos, prasītāja uzskata, ka ir izsmēlusi visas iespējas šī strīda atrisināšanai ārpustiesas ceļā un vienīgā iespēja ir celt prasību tiesā. Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Pieteikums pamatots uz Civillikuma 179.pantu.

2017.gada 4.aprīlī atbildētājs paskaidrojumā norādījis, ka prasību atzīst pilnīgi. Atbildētājs arī norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim, nav izteikušas lūgumu, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Tiesa atzinusi, ka lieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar dzimšanas apliecību, 2014.gada 4.augustā dzimušās /pers. C/ tēvs ir /pers. B/, bet māte /pers. A/(l.7.lpp.).

Lietā nav strīds par to, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju, kura realizē ikdienas aizgādību, un savu iespēju robežās apgādā bērnu, atbilstoši Civillikuma 177. un 179.pantu prasībām.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai, otrajai un piektajai daļai noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka vecāka pienākums nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus minimālajā apmērā ir absolūts, un tas nav saistāms nedz ar vecāka spējām dot uzturu, nedz ar viņa mantas stāvokli, kā arī neviens normatīvais akts neparedz vecāka atbrīvošanu no minētā pienākuma pildīšanas.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt, bērnam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai ir 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros sākot ar 2016.gada 1.janvāri ir noteikta 370 *euro*.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 25.oktobra noteikumiem Nr.683 "Grozījums Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu"" minimālās mēneša darba algas apmērs normālā darba laika ietvaros no 2017.gada 1.janvāra ir 380 *euro*.

Tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam laikā no 2017.gada 1.janvāra ir 95 *euro* mēnesī, bet bērnam no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam no 2017.gada 1.janvāra ir 114 *euro* mēnesī.

Tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Tiesa atzīst, ka ir pamats uzturlīdzekļus piedzīt no prasības iesniegšanas dienas, tas ir, 2017.gada 1.marta, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja

uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei (sk. LR Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr. SKC- 254).

Tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērnu pilngadības sasniegšanai, kā lūdz prasītāja, jo ar pilngadības sasniegšanu izbeidzas aizbildnība un bērni īsteno savas tiesības pats.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi likuma normu par sprieduma nekavējošu izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam, spriedums izpildāms nekavējoši, ņemot vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna materiālās intereses, bet saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu bērna intereses ir prioritāras.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (12 mēneši x 95.00 EUR = 1140.00 EUR).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta (a) apakšpunktam no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 171.00 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.pantu, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 80.00 EUR, ko apstiprina zvērinātas advokātes I.Ratnieces kvīts VA NR.055393(l. 14.lpp.).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 40.pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2.90 EUR apmērā, ko veido izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1], 205., 250.[25], 250.[27] panta, tiesa

nosprieda :

Prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/,** personas kods /personas kods/, **uzturlīdzekļus meitas /pers. C/,** personas kods /personas kods/**, uzturam 95.00 EUR(deviņdesmit piecus *euro*) mēnesī,** bet ne mazāk par 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz 7 gadiem, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – ne mazāk par 30% apmēru no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, **sākot no 2017.gada 1.marta līdz bērna pilngadības sasniegšanai.**

Uzturlīdzekļi ieskaitāmi /pers. A/ bankas kontā Nr. konta numurs, AS "Swedbank".

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ ar lietas vešanu saistītos izdevumus 80.00 EUR(astoņdesmit *euro*).

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2.90 EUR(divus *euro* 90 centus), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka - Valsts kase, kods TRELLV22 **un valsts nodevu 171.00 EUR(viens simts septiņdesmit viens *euro*)**, kas jāieskaita Valsts kasei, reģ. Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka Valsts kase, BIC kods TRELLV22. Kvītis par tiesas izdevumu samaksu jāiesniedz Talsu rajona tiesas kancelejā(K. Mīlenbaha ielā 2, Talsos, 2.stāvā).

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, bet sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt 10 dienu termiņu labprātīgai izpildei no sprieduma stāšanos likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis A. Jēkabsons